

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 43P/85/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221205848
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Burkušová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7221205848.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X.K.H. P., K.. XX.XX.XXXX, toho času umiestnená v D. V. P. U. Y. G. P. K..R., Q. XXX/X, I. K. O., dieťa rodičov: matka: A. P., K.. XX.XX.XXXX, I..Č.. K. K. Q. U. R.: X. P., G. P. XX.XX.XXXX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Staničné námestie č. 9, Košice, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie:

I. Maloletú X.K.H. P., nar. XX.XX.XXXX, dočasne zveruje do starostlivosti Reedukačného centra J., K. Š. S. X.

II. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 02.08.2021, doručeným Okresnému súdu Košice II elektronicky dňa 05.08.2021, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, žiadal nariadiť neodkladné opatrenie na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu podľa ust. § 325 Civilného sporového poriadku (CSP) a to dočasným zverením maloletej do starostlivosti Reedukačného centra Levoča, Námestie Štefana Kluberta 1.

2. Navrhovateľ podal aj návrh na začatie konania vo veci samej na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti maloletej X.K.H. P., K.. XX.XX.XXXX, do Reedukačného centra Levoča, Námestie Štefana Kluberta 1 a určenia vyživovacej povinnosti matky vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa na účet Reedukačného centra Levoča.

3. Podanie tohto návrhu navrhovateľ odôvodnil tým, že maloletá X. P. K.. XX.XX.XXXX, bola umiestnená spoločne so súrodencami rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 27P/77/2014 zo dňa 31.10.2014 do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zem detí n.o., Pri pošte 24, Turňa nad Bodvou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09.12.2014. Dôvodom pre nariadenie ústavnej starostlivosti bolo zanedbávanie starostlivosti rodičov o maloleté deti. Rodičia v tom čase žili neusporiadaným spôsobom života, maloletým deťom nedokázali zabezpečiť základnú starostlivosť pre ich priaznivý fyzický rast a psychický vývin. Návrat maloletých detí do prirodzeného prostredia nie je možný, nakoľko opakovanými sociálnymi zisťovaniami úrad zistil a má vedomosť o tom, že rodičia nevytvorili stabilné zázemie pre výchovu a starostlivosť o svoje deti. Otec maloletej P. XX.XX.XXXX zomrel.

4. Zo správ Centra pre deti a rodiny Zem detí - Košice n.o vyplýva, že je potrebné riešiť situáciu maloletej X.K.K. cestou zmeny zariadenia, t.j. neodkladným nariadením pobytu v Reedukačnom centre v Levoči. Maloletá je aktuálne v starostlivosti pedopsychiatra MUDr. Rosenbergerovej pre významnú poruchu správania s potrebou pozorovania alebo liečby a je medikamentózne dispenzarizovaná. K

dieťaťu je v nepravidelných intervaloch nutné privolať rýchlu zdravotnícku službu pre opakované výbuchy zlosti a neprimerané správanie voči ostatným deťom a vychovávateľom. Poruchy správania maloletej majú za následok kumuláciu ďalších výchovných problémov, ako sú nerešpektovanie autorít vychovávateľov, odmietanie užívania liekov, neplnenie si základných samoobslužných povinností, vyhrážanie, nadávky, verbálna a fyzická agresivita, ničenie majetku centra, ubližovanie mladším deťom, manipulácia detí na neprístupné aktivity. Správanie maloletej vyústilo vyhrótilo až do aktov samopoškodzovania, kedy sa maloletá napríklad porezala na ruke a jej demonštratívnych útekov zo zariadenia. Z uvedených dôvodov bola od 27.07.2020 do 05.08.2020 maloletá hospitalizovaná na odd. detskej psychiatrie vo FNsP J.A. Reimana v Prešove cestou rýchlej zdravotníckej pomoci v doprave pracovníka centra, ktorý uviedol, že v daný deň bola v centre nepokojná, hádala sa a útočila, snažila sa pútať na seba pozornosť, rozbila sklenenú výplň dverí a ohrozovala iné deti, odmietla užiť lieky, nedala sa upokojiť. V minulosti došla aj k incidentu, kedy maloletá X.K.H. vyšla pred zariadenie centra a začala hádzať kamene do okien. V stave afektu maloletá nedokáže ovládať prejavy svojho správania, napr. búcha do zaparkovaných áut.

5. Ďalej navrhovateľ uviedol, že maloletá X.K.H. je žiačkou 7. ročníka na Špeciálnej základnej škole Inžinierska v Košiciach. Centrum pre deti a rodiny - Zem detí n.o. (CPDaR) vyhodnotilo, že správanie a zdravotný stav maloletej si vyžaduje zabezpečenie výchovno-vzdelávacej starostlivosti, poskytovanie odbornej starostlivosti a diagnostiky (psychologickej, psychoterapeutickej), ktoré však dokážu maloletej zabezpečiť len v nato určenom špeciálnom zariadení s odborným personálom na zvládanie neprimeraného správania maloletých detí. Keďže ku konfliktnému správaniu pribudlo aj sebapoškodzovanie, je nevyhnutné, aby maloletej bola bezodkladne zabezpečená odborná starostlivosť, ktorá by minimalizovala možný negatívny dopad správania maloletej voči svojej osobe. Po zohľadnení aktuálneho zdravotného stavu maloletej, je nariadenie pobytu maloletej cestou neodkladného zásahu súdu v špecializovanom zariadení, t.j. v reedukačnom centre nevyhnutné aj pre zabezpečenie jej ochrany života a zdravia ďalšieho riadneho psychického, fyzického a sociálneho vývinu.

6. Kontrolné vyšetrenie maloletej v pedopsychiatrickej ambulancii zo dňa 17.2.2020 a prepúšťacia správa s Detskej psychiatickej liečebne n.o. Hraň preukázali, že aj napriek pobytu maloletej v uvedenej liečebni v čase od 12.04.2021 do 22.06.2021 ako aj následné absolvovanie vzdialeného pobytu maloletej mimo CPDaR v prostredí pôvodnej biologickej rodiny u pani Q. E., O. S. Č..XX, S., ktorá je tetou maloletej z matkinej strany ktoré maloletá absolvovala od 21.07.2021 do 01.08.2021, nedošlo k zmierneniu či aspoň k čiastočnej korekcii rizikového správania sa maloletej opätovne, práve naopak, došlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu. Maloletá sa aj v rodinnom prostredí prejavovala útekmi z domu, vulgárne sa vyjadrovala, vyhrážala sa zabitím s tým, že sa poreže, búchala si hlavu o stenu, utekala z bytu k iným neznámym osobám o ktorých mala rodina vedomosť, že užívajú omamné a návykové látky, odmietala brať lieky. V rodine maloletej došlo dňa 10.05.2021 k úmrtiu otca maloletej, pána X. P.. Dieťa je od príchodu do CPDaR z domáceho prostredia naliehavé pri snahe uspokojiť svoje potreby, jej správanie je t.č. výrazne zhoršené a konfliktné s prejavmi suicidity. V rodine maloletej došlo 10.05.2021 k úmrtiu otca maloletej, pána X. P.. Maloletá má diagnostikovanú stredne ťažkú duševnú zaostalosť, intelektovú insuficienciu s významnou poruchou správania s potrebou pozorovania a ďalšej liečby, t.č. existuje naliehavá potreba jej umiestnenia do špecializovanej skupiny pre deti s poruchami správania. Starostlivosť o maloletú X.K.H. si vyžaduje umiestnenie v zariadení reedukačného typu, kde môžu byť jej špecifické potreby okamžitým zásahom súdu uspokojené u adekvátnym spôsobom vzhľadom k pedopsychiatrickým záverom. Reedukačné centrum Levoča zároveň plne vyhovuje špecifickým naliehavým potrebám dieťaťa i vzhľadom k zabezpečeniu kontinuity vo vzdelávaní od septembra 2021.

7. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ odôvodnil tým, že situácia maloletej X.K.H. vyžaduje bezodkladne upraviť pomery maloletej, t.j. zmenou zariadenia a umiestniť ju do špecializovaného zariadenia, nakoľko v podmienkach CPDaR Zem detí n.o. sú výchova a vzdelávanie maloletej vážne ohrozené vzhľadom k tomu, že na zvládanie prejavov správania maloletej je potrebná špecializovaná starostlivosť, ktorou CPDaR nedisponuje. Je v najlepšom záujme maloletej, aby mala zabezpečenú adekvátnu odbornú starostlivosť, čo je v aktuálnej situácii v ktorej sa maloletá ocitla v jej najlepšom záujme.

8. Súčasťou návrhu navrhovateľa bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého nariadenia sa domáha z rovnakých dôvodov ako vo veci samej, s prihliadnutím na nevyhnutnosť bezodkladného

rozhodnutia o umiestnení maloletého do starostlivosti Reedukačného centra s odôvodnením, že práve Reedukačné centrum v Levoči plne vyhovuje špecifickým potrebám dieťaťa aj vzhľadom k zabezpečenou kontinuity vo vzdelávaní. Okamžitý zásah zo strany súdu odôvodňuje tiež tým, aby bola mal. poskytnutá odborná pomoc špecializovaná pre deti so zistenými nedostatkami v sociálnom a charakterovom vývine dôležitými pre primeranú sociálnu integráciu a aby tým bola ochrana života, zdravia a priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu maloletého sústavne zabezpečovaná.

9. K návrhu navrhovateľ pripojil vo fotokópií rodný list maloletej, opravné uznesenie tunajšieho súdu sp. zn 27P/77/2014 zo dňa 07.02.2018 o oprave rozsudku, ktorým bola maloletej nariadená ústavná starostlivosť, predbežnú prepúšťacíu správu Detskej psychiatickej liečebne no.o. Hraň zo dňa 22.06.2021, Lekárska správa -nález ambulatnej detskej psychiatričky MUDr. Rosenbergerovej zo dňa 18.02.2021, záznam z činnosti zo dňa 03.02.2021 z dôvodu napadnutia klienta Centra pre deti maloletou.

10. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

11. Podľa ust. § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

12. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 ďalej len CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

13. Podľa ust. § 325 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa ust. § 328 ods.1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Podľa ust. § 329 ods.1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa ust. § 329 ods.2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

19. Podľa ust. § 360 ods. 1 a 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

20. Podľa ust. § 330 ods. 1,2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

21. Aktívna legitímácia navrhovateľa vyplýva z ust. § 5 ods. 7 zákona č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a rodiny a služieb zamestnanosti v spojení s ust. § 73 ods. 2 písm. d) bod 1 zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

22. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

23. Na základe vyššie uvedených skutočností a zákonných ustanovení, dospel súd k jednoznačnému záveru, že návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým maloletá, ktorá je aktuálne umiestnená na základe rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 27P/77/2014 zo dňa 31.10.2014 v Centre pre deti a rodiny Zem detí n.o. v Turni nad Bodvou, bude na čas do rozhodnutia súdu vo veci samej, t.j. rozhodnutia o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, umiestnená v Reedukačnom centre Levoča, je dôvodný a toho času nevyhnutný.

24. Maloletej bola nariadená ústavná starostlivosť v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny v Turni nad Bodvou z dôvodu, že rodičia starostlivosť o maloletú zanedbávali, žili neusporiadaným spôsobom života a nedokázali deťom zabezpečiť základnú starostlivosť pre ich priaznivý fyzický a psychický vývin. otec mal. dňa 10.05.2021 zomrel. Matka maloletej aj v súčasnosti žije neusporiadaným, migrujúcim spôsobom života.

25. U maloletej sa začali prejavovať výchovné problémy a bola jej diagnostikovaná významná porucha správania s potrebou pozorovania alebo liečby a stredne ťažká duševná zaostalosť. Zároveň je maloletá medikamentózne dispenzarizovaná. Maloletá bola už niekoľkokrát hospitalizovaná na psychiatrii ako akútny stav, pre automutiláciu (sebapoškodzovanie) v domácom prostredí (rezala si predlaktie). Často sa u nej vyskytujú záchvaty hnevu a zúrivosti, je agresívna voči seba aj voči ostatným, dokonca fyzicky napadla zamestnankyňu Centra. Preto bolo potrebné veľakrát privolať rýchlu zdravotnú pomoc. Centrum pre deti a rodiny v Turni nad Bodvou, v ktorom je maloletá aktuálne umiestnená, nedisponuje takými možnosťami v oblasti výchovy a vzdelávania ako špecializované zariadenie, akým je Reedukačné centrum v Levoči. V momentálnej situácii je nevyhnutné, aby bola maloletá umiestnená v zariadení, ktoré je špecializované na odbornú pomoc deťom so zistenými nedostatkami v sociálnom a charakterovom vývine. Bezodkladné poskytnutie špecializovanej odbornej pomoci je dôležité tiež pre primeranú sociálnu integráciu a tiež predovšetkým preto, aby bola zabezpečená ochrana života, zdravia a priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletej.

26. Podľa ust. § 122 ods. 1 zák. č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), Reedukačné centrum na základe výchovno-vzdelávacieho programu a individuálneho reedukačného programu poskytuje deťom do veku 18 rokov s možnosťou predĺženia o jeden rok výchovu a vzdelávanie vrátane prípravy na povolanie s cieľom ich opätovného začlenenia do pôvodného sociálneho prostredia na žiadosť dieťaťa.

27. Podľa ust. § 122 ods. 2 zák. č. 245/2008 Do reedukačného centra sa prijímajú deti na základe:

- a) žiadosti zákonného zástupcu,
- b) dohody so zariadením, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu,
- c) neodkladného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu,
- d) rozhodnutia súdu o uložení ochrannej výchovy,

- e) rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia,
- f) rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti.

28. Súd vychádzajúc z týchto skutočností vyplývajúcich z návrhu, ako aj z predložených listinných dôkazov, mal za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je plne v záujme maloletej, preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

29. V zmysle ust. § 330 ods. 1 CSP, súd rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti.

30. Podľa ust. § 30, ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice II. V zmysle ust. § 363 CSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitosti uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).